

گزارش

محمد صدر: بررسی مجدد FATF در مجمع منوط به درخواست دولت است

دوراهای بزرگ رئیسی

●**شوق**: چند روز پیش بود که خبری منتشر شد مبنی بر آنکه ایران و کره‌شمالی همچنان در لیست سیاه FATF قرار دارند. این خبر باعث شد بار دیگر سرنوشت FATF در ایران محل بحث قرار گیرد؛ اینکه تکلیف چه خواهد شد؟ آیا مجمع تشخیص مصلحت نظام بار دیگر آن را بررسی می‌کند یا نه؟ محمد صدر، از اعضای مجمع تشخیص صلح نظام، روز گذشته درباره این موضوع به پایگاه خبری-تحلیلی «اقتصادتلانج» گفت: «مدتی است که این لایحه در دستور کار نیست و از زمان طرح دوباره مسئله در دستور کار قرار نگرفته است. برای این امر دولت باید بخواهد تا دوباره لایحه FATF در مجمع تشخیص مصلحت نظام مطرح شود». صدر با تاکید بر اینکه در شرایط فعلی تکلیف بررسی این لایحه و سرنوشت آن روشن نیست، افزود: «پیش از این رهبری به درخواست دولت قبلی دستور دادند تا موضوع دوباره بررسی شود و قاعداً باید در دستور کار قرار می‌گرفت، اما هنوز چیزی روشن نیست». او در پاسخ به این پرسش که فضای مجمع در حال حاضر به سمت بررسی یا عدم بررسی این لایحه است، گفت: «این مسئله ربطی به فضای مجمع ندارد و مربوط به درخواست دولت و تصمیم رئیس و دبیر مجمع تشخیص است و طرح دوباره آن باید این مسیر را طی کند». با این اوصاف دولت سیدابراهیم رئیسی باید موضع خود را در قبال موضوع FATF روشن کند؛ اینکه تمایل دارد بررسی مجدد آن را از مجمع درخواست کند یا خیر؟ رئیسی در سال ۹۷ و زمانی که در کسوت رئیس قوه قضائیه فعالیت می‌کرد، درباره FATF گفته بود: «می‌گویند ما تضمین نمی‌کنیم اما امضای این کنوانسیون مشکل اقتصادی حل شود، سؤال ما این است درخصوص FATF ما قانون داخلی تنظیم کرده بودیم و گفته بودیم مردمی که برای رهایی خود از مشکلات به ما بخیزند، از دایره تروریسم مستثنا هستند که این را مجلس پذیرفت، اما FATF بیابنه صادر کرد و گفت نباید هیچ قیدوشرطی وجود داشته باشد. این چگونه است که آنها برای قانون داخلی ما بیابنه صادر می‌کنند؟». البته این موضع نسبتاً منفی رئیسی در منازعات انتخاباتی قدری تعدیل شد؛ به‌نحوی‌که او در واکنش به منتقدانش گفت: «درباره FATF شما از جگسا ذهن‌خوانی می‌کنید که نظر من منفی است؟ درباره آن توضیح داده شده و موارد عده‌باش از آن اجرا شده و یکی، دو مورد در مجمع تشخیص است. ما داعیه‌دار منافع ملت هستیم و اگر منافع ملت در این هر قراردادی تأمین شد، موافقیم و اگر منافع ملت تأمین نشد، مخالفیم و نمی‌توانیم از منافع ملت بگذریم». در همان زمان سعید جلیلی به‌روشنی مخالفت خود را با FATF اعلام کرد و گفت: «امضای کنوانسیون‌ها هیچ فایده‌ای برای کشور ندارد و حاضرم با هرکسی در این قضیه مناظره و بحث کنم. چرا؟ برای اینکه خود بیابنه FATF می‌گویند اگر این را امضا نکنید، باید کام بعدی را برای شما تعریف کند. خود بیابنه FATF می‌گوید این ۳۹ کاری هم که کردید، ۱۶ مورد آن را قبول کرده‌ام. چرا به مردم مسئله را غلط می‌گویید، برای این است نمی‌داند. البته من خوشبینانه می‌گویم». در ایام انتخابات همنین که رئیسی موضعی مسالمت‌آمیز جلیلی نگرفت، نشان می‌داد می‌توان در دولت او امید به تصویب FATF داشت تا آنکه هفته پیش احمد وحیدی، وزیر کشور، در نشست تخصصی برنامه تحول راهبردی مبارزه با مواد مخدر گفت: «همین آقایان که FATF را تشکیل داده‌اند و می‌گویند همه سیستم‌های بانکی در دست ما است، چرا مانع اقتصاد مواد مخدر نمی‌شوند. با ما مشاهده می‌رود، حق داریم به آنها بپردازیم؛ زیرا این افراد در بانک‌ها نفوذ دارند و کسانی هستند که در سازمان‌های تحت عنوان نظارت بر پول‌شویی و آنچه در پارلمو مصوب شده، عمل نمی‌کنند». با این موضع وزیر کشور، این فرضیه تشدید شد که آیا دولت رئیسی FATF را مخالف است؟ البته موضوع استثنای روحانی نگاه دولت رئیسی به FATF با نگاه دولت روحانی بسیار متفاوت است؛ چنان‌که چندی پیش رئیسی در کتابیه به دولت قیل گفته بود برخی واردات واکسن را به FATF کرده بودند. این موضوع نشان می‌دهد رئیسی و دولت‌دردانش به‌هیچ‌وجه نگاه خوشبینانه‌ای به FATF ندارند. اما دست‌کم شبیه نیروهای مثل جلیلی هم آن را بیکسره نفی نمی‌کنند و به نظر می‌رسد رئیسی درباره این موضوع سعی می‌کند دیتراز تمام مقامات موضع‌گیری رسمی کند تا دولت گرچه مخالفتی جدی در مسیر تصویب احتمالی FATF نکند، اما دست‌کم مانند دولت روحانی پرچم‌دار تصویب آن هم نشود. به هر روی رئیسی در این دوراهی باید یک سورا انتخاب کند.

شرق: رئیس قوه قضائیه در واکنش به گزارش فساد برخی قضاات در دستگاه عدلیه، روز گذشته گفت: گزارش یک نهاد نظارتی درباره عملکرد یک قاضی به دستم رسید که حقیقتاً دلم به درد آمد که این شخص به خاطر فقر یا کمبود در زندگی، بلکه به‌دلیل تمایلات نفسانی دچار لغزش شده است. پذیرش وجود فساد در سیستم قضائی ایران مهم‌ترین کام برای اصلاح امور است و محسنی‌اژه‌ای از ابتدای شروع به کار خود در مسند ریاست دستگاه قضا، نه در این مورد خاص که به‌طورکل نگاهی متفاوت به سیستم مدیریت قضائی داشته و در تصمیم‌گیری‌ها و بیان مواضع خود حتی منتقدان دستگاه قضا را هم با خود همراه کرده است، تا جایی‌که سخنان و اقدامات محسنی‌اژه‌ای برای مقابله با فساد در قوه قضائیه در میان اصلاح‌طلبان هم با استقبال مواجه شده و چندی پیش مجید انصاری به «شرق» گفت: «آقای محسنی‌اژه‌ای در این مدت کوتاه اقدامات خوبی را انجام داده‌اند. استمرار این اقدامات در جامعه امیدآفرین خواهد بود». او با تأکید بر اینکه حجت‌الاسلام اژه‌ای نگاه خوبی در راستای مبارزه با فساد دارد، اضافه کرد: «اقدامات رئیسی دستگاه قضا در بحث پی‌بیشگری از فساد و فسادزدایی از این وزرا، کمک بزرگی به دولت در بحث پیشگیری از فساد و فسادزدایی از این دستگاه‌ها دارد». صادقیان، سردبیر روزنامه جوان، نیز معتقد است: «رئیس عدلیه تا اینجای کار توانسته از موافق و مخالف دلربایی‌هایی داشته باشد. آقای اژه‌ای می‌خواهد نشان دهد برای او اصل استقلال قاضی و قوه قضائیه و بی‌پروماندن دستگاه عدلیه از ظلم جریان‌های سیاسی به یکدیگر، قابل معامله و تعارف نیست». محسنی‌اژه‌ای روز گذشته نیز در جلسه مسئولان عالی قضائی به نکات مهمی اشاره کرد که بازخورد گسترده‌ای در فضای مجازی داشت. او گفت: ما که می‌خواهیم پرچمدار انقلاب و الگوی حسنه در جهان باشیم، باید بیش از همه به سنگینی مسئولیت توجه کنیم و نباید در مقابل ماملایمات، کمبودها و فشارها صبرمان لبریز شود و از پای درآئیم. رئیس دستگاه قضا، اجرای عدالت را از وظایف مهم حکومت دانست و گفت:

امروز مردم از نظام اسلامی انتظار اجرای عدالت در همه زمینه‌ها را دارند، نه فقط عدالت در صدور حکم. او تأکید کرد باید در همه بخش‌ها براساس عدل رفتار کنیم و تأکید ولی امر بر تدوین بیوست عدالت‌خواهانه برای همه تصمیمات و مصوبات در همین راستاست. رئیس قوه قضائیه گفت: وقتی تصمیمی می‌گیریم یا قانونی را تصویب و بخش‌نامه‌ای را صادر می‌کنیم، باید بیندیشیم که سبب تحقق و گسترش عدالت شده با برعکس موجب ایجاد رانت و انحصار شده است و شکاف طبقاتی را بیشتر و افرادی را از فرصت‌ها محروم می‌کند. محسنی‌اژه‌ای افزود: خیلی اوقات انسان به‌راحتی زبان باز می‌کند و حرف‌های نادرست می‌زند و مطالبی که نسبت به آنها علم و یقین ندارد بیان می‌کند و توجیه هم می‌کند که دیگران چنین گفته‌اند یا چنین شایعه شده است. وی تصریح کرد: در شرایط دشوار امروز باید از سرنوشت کسانی که در چهار دهه گذشته به‌دلیل غفلت دچار خطا و انحراف شده‌اند، عبرت گرفت و از خدا، قرآن، نماز، پیامبر اعظم و خاندان او که وسیله تقرب الهی هستند، استمداد بجوییم تا خدا لحظه‌ای ما را در برابر لغزش‌ها رها نکند. سخنان قاضی القضاات مدت‌هاست بوی آشتی ملی و صلح برای همه می‌دهد؛ تا جایی‌که چندی پیش گفت منفی برای ورود ابرئان خارج از کشور وجود ندارد و راه برای بازگشت ایرانیان باز است. با دستورات او برای حبس‌زدایی در احکام قضائی و یافتن راه‌حل‌های قانونی برای آزادی زندانیان دارای شرایط آزادی و حتی ایجاد روند بازرسی نتیجه‌بخش از زندان‌ها مانند آنچه در بازدید از بازداشتگاه اوین و زندان زنان رخ داد، تأثیرات مثبتی برای اصلاح روندهای معیوب گذشته داشته است. این روزها نیز قاضی‌القضاات از نگرانی خود بابت طردشدن افراد و پیاده‌شدنش از کشتی انقلاب می‌گوید که تا مدت‌ها این‌گونه سخنان تابویی غیرقابل نقد بود. سخنان دیروز او نیز در رابطه با عزم دستگاه قضا برای مقابله با فساد درون‌سیستمی، به نقد از ایجاد رانت، فساد و بی‌عدالتی متضاعف علیه مردم با قانون‌گذاری و صدور بخش‌نامه و آیین‌نامه بود که فصل جدیدی از مبارزه با فساد را باز کرده و

سیاست

دستور قاضی القضاات برای مبارزه با فساد و رانت قانونی

فساد یک قاضی قلبم را به درد آورد

می‌تواند از احجاف قانونی در حق مردم جلوگیری کند. اژه‌ای حتی برخلاف رویه معمول، با آغاز ریاست خود تغییرات اندکی را در برخی پست‌های قوه قضائیه داده و همه همکاران خود را هم بسیج کرده تا سرعت‌بخش فرایند تحول در دستگاه قضا و در مسیر رفع برخی مشکلات و خدمت بهتر به مردم یا در حقیقت کارآمدترکردن دستگاه قضا شوند. همچنین در دفتر رئیس دستگاه قضا به روی مردم عادی هم دیگر بسته نیست و خانواده محکومان امنیتی نیز می‌توانند با او دیدار داشته باشند و در همین راستا با تعدادی از خانواده‌های محکومان ناآرامی‌های آبان ۹۸ دیدار و گفت‌وگو کرد. همین گفت‌وشنودها شب صد اژه‌ای در پایان این دیدارها به غلامحسین اسماعیلی، رئیس وقت حوزه ریاست و القاصی‌مهر، دادستان تهران، مأموریت دهد تا پرونده افرادی که در جریان ناآرامی‌های آبان ۹۸ دستگیر شده‌اند، مورد بررسی مجدد قرار گرفته تا افرادی که شرایط قانونی آزادی مشروط یا عفو و بخشودگی دارند، مشمول عفو، بخشودگی یا آزادی شوند. رئیس دستگاه قضا به دادستان تهران نیز دستور داد پرونده‌های این نوع محکومان را با فوریت بررسی کند. حتی اوایل شهریور که تصاویری از زندان اوین منتشر شد حاوی ضرب‌وشتم زندانیان ازسوی زندان‌بانان این زندان بود. طبق روال معمول در انتظار انتشار یک بیانیه برای تکذیب ماجرا بودیم که برخلاف انتظارها، با واکنش اژه‌ای برای برخورد با متخلفان روبه‌رو شدیم. او به دادستان کل کشور دستور داد بدون فوت وقت، درباره زندان اوین و رفتار مأموران با زندانی یا زندانی با سرعت و دقت بررسی جامعی به عمل آورده و نتیجه را به وی گزارش کند. با دستور اژه‌ای، هم رئیس سازمان زندان‌ها خود را آماده پاسخ‌گویی کرد و هم دادستان تهران راهی زندان اوین شد. ازاین‌رو، با توجه به مواضع چند روز اخیر محسنی‌اژه‌ای انتظار می‌رود در آینده نزدیک شاهد گشایش‌های ملموسی در برقراری عدالت باشیم و شاید قضاات متخلف هم دیگر احساس در حاشیه امن بودن را از دست بدهند و رخت فساد از سیستم قضائی برچیده شود.

رئیس دستگاه قضا با برخی فعالان سیاسی و رسانه‌ای جلسه گذاشت

رویگرد جدید قاضی‌القضاات

قضائی راهکاری اندیشیده شود. در این نشست، علی مطهری استاد دانشگاه و نماینده ادوار مجلس، عباس عبدی پژوهشگر اجتماعی و فعال سیاسی و رسانه‌ای، محمدهادی محمودی مدیر پژوهشگاه سیاست ایرانی، محمدهادی مرزبایی‌پور پژوهشگر حوزه حکمرانی، احسان صالحی پژوهشگر حوزه رسانه و فرهنگ و محمد سابقیان استاد دانشگاه و پژوهشگر حوزه فقه اسلامی حضور داشتند. رئیس دستگاه قضا در این نشست گفت ابزار اصلی قاضی برای

علی ابویی؛ رئیس قوه قضائیه برخلاف رؤسای قبلی، رویه تازه‌ای پیش گرفته و علاوه‌بر اینکه در ماه‌های پیش به زندان سر زده و با مشکلات مرکز قضائی از نزدیک مواجه شده، روز یکشنبه با جمعی از نخبگان و فعالان سیاسی و اجتماعی نیز دیداری داشته است. حجت‌الاسلام محسنی اژه‌ای چندی پیش از دفتر خود خواسته بود نقطه‌نظران نخبگان و اصحاب فرهنگ و رسانه را درباره مسائل و مشکلات قضائی جویا شوند تا برای بهبود عملکرد نظام

گفت‌وگو با علی مطهری:

گفتم هر اظهار نظری را جرم فرض نکنید

همچنین مسئله حصرخانگی را مطرح کردم و گفتم حل این مسئله بر عهده قوه قضائیه است و اینکه آن را به گردن شوری ا منیت ملی می‌اندازند کار درستی نیست، این شورا فقط در زمانی که کشور دچار آشوب بود، می‌توانست وارد ششود اما بعد از آرامش، وظیفه قوه قضائیه است که موضوع حصر خانگی را پیگیری کند که اگر این افراد مجرم هستند، برای آنان دادگاه علنی تشکیل دهد و اگر مجرم نیستند، آزادشان کند. حتی اگر آنها خطایی هم کرده باشند، ۱۱ سال است که در حصر هستند و آیا این مجازات برای آنها کافی نیست؟

دیدار با زندانی و خانواده زندانی‌ها نیز کار لازمی است که به رئیس قوه قضائیه توصیه کرده‌ام. به نظر من حساسیت‌هایی که آقای محسنی‌اژه‌ای دارند، قابل‌توجه است، خود ایشان نیز بر روی ممنوع‌الخروج‌کردن افراد حساسیت داشتند و گفتند که برخی خیر ندارند و هنگام سفرها با جنایت‌های فجیع و جرم‌های بزرگ که وجدان جامعه جریحه‌دار می‌شود، به‌سرعت حکم آن مشخص و اجرا شود. گاهی شده که جنایتی در جامعه رخ داده و همه از آن اطلاع پیدا می‌کنند اما نتیجه آن در نمی‌فهمند که بسیار ضار است یا مجازات آن چند سال بعد انجام می‌شود؛ درحالی‌که فلسفه مجازات تسلی خاطر جنایت‌دیده و نزدیکان آن است و دیگری عبرت‌گرفتن دیگران که با طولانی‌شدن اجرای حکم اثر خود را از دست می‌دهد.

همچنین به رئیس دستگاه قضا، درباره نوع برخورد با منتقدان گفتم و عنوان کردم که روش گذشته قابل‌قبول نیست و ضرورتی ندارد قاضی برای فردی که از نظام انتقاد می‌کند، عناوینی مانند تشویش اذهان عمومی، اقدام علیه امنیت ملی و نشر اکاذیب یا توهین به مقامات را ردیف کند، درحالی‌که باید خط قرمز فقط اقدام عملی باشد؛ یعنی باید با فردی که آشوب ایجاد کرد یا اقدام مسلحانه انجام داده است، مبارزه شود. هر اظهارنظری جرم نیست حتی اگر برخلاف نظر رسمی نظام باشد و مخالف نظام نیز حق اظهارنظر دارد. در مورد زندان‌های طولی‌مدتی که صادر می‌شود نیز نامه رسمی‌را که چند

ماه پیش نوشته بودند، مثال زدیم. برای یکی از آنها ۱۶ سال و برای دیگری ۱۴ سال زندان داده بودند که من خطاب به آقای اژه‌ای گفتم این چنین حکم‌هایی چه ضرورتی داشت؟ شما به میزان تأثیر عملی توجه نمی‌کنید و واقعا چند نفر از مردم از این نامه مطلع شده بودند و اصولا چه تأثیری بر جامعه داشت که بخواهید چنین احکامی برای آنها صادر کنید بلکه باید از کنار این مسائل گذشت. درباره اینکه همه زندان‌ها باید تحت نظر سازمان زندان‌ها باشند نه دیگر نهادها چون دخالت در امور سازمان زندان‌ها محسوب می‌شود و قوه قضائیه نباید این را بپذیرد.

آنچه از رفتار آنها برمی‌آید، نشان می‌دهد که رویکرد جدیدی را در پیش گرفته‌اند و توجه خوبی به حقوق مردم پیدا کرده‌اند و بیکبر هستند. بازدید از زندان‌ها و برخی مسائل این‌چنینی هم از نکات مثبت است و من هم گفتم که امیدواریم این رویه ادامه داشته باشد. البته این سؤال را هم خطاب به آقای اژه‌ای مطرح کردم که زمانی که شما معاون قوه قضائیه و سخنگوی آن بودید، کمتر وارد این مسائل می‌شدید، شاید در آن زمان مواعظ وجود داشته و حالا که اختیارات بیشتری دارید و می‌توانید آنها را مطرح کنیم. به‌رحال باید این اتفاق را به پای نیک بگیریم و تشویق کنیم که این راه ادامه داشته باشد.

<div><div></div><div><div>رئیس دستگاه قضا با برخی فعالان سیاسی و رسانه‌ای جلسه گذاشت</div></div></div>
<div><div></div><div><div>رویگرد جدید قاضی‌القضاات</div></div></div>

احقاق حق و اجرای عدالت، قانون و قواعد شناخته‌شده است که عدول از آنها امری نابسنده بوده و اگر نگران خلأ یا اشکال دارد، باید برای رفع آن تلاش شود. اما عدم اجرای قانون به‌دلیل یک نقیصه یا مصلحت‌اندیشی در اجرای قانون غیرقابل قبول است و حتماً تبعات سو، و مضراتی برای جامعه خواهد داشت. با علی مطهری و عباس عبدی درخصوص مسائل مطرح‌شده در این جلسه و نظرانتشان گفت‌وگو کردیم که در ادامه می‌خوانید.

گفت‌وگو با عباس عبدی

جریان‌های سیاسی درباره «عدالت» قفاهم دارند

چگونه است و اگر اتفاقی در این زمینه رخ دهد، یک گام مثبت است. بنده درباره همکار عکاسی که زندانی شده نیز پیگیری داشتم که آزاد شد و موارد دیگری بوده و اگر هم باشد خواهیم گفت که انجام شود. این‌گونه مسائل شاید مشکلات مملکت را در سطح کلان حل نکند، اما گفتن آن در جلسات رسمی کمک خواهد کرد و اگر یک گام هم به سوی بهبود حرکت کنیم، بسیار خوب است. به هر حال اگر «گر گل‌ها باشیم، ممکن است هیچ وتق هیچ چیزی درست نشود.

کتاب‌نایندگان اصولگرای حاضر در جلسه نیز نسبت به دستگاه قضا انتقاد داشتند؟
بله، آنها هم دیدگاه‌های به‌نسبت تندی را طرح کردند؛ البته زاویه دید آنها با یکدیگر فرق داشت. یکی از آنها به نظر من نسبتاً از حد اصولگرا بود و انتقادهایی داشت و علیه زندان سخن گفت که فکر می‌کنم آقای محسنی‌اژه‌ای هم با این رویکرد موافق نبود؛ البته نه اینکه این نظرات را رد کند، اما مشخص بود آن دوست اصولگر یا نظام قضائی دیگری را در ذهن داشت که به نظر من بسیار نخواهد داد. اما چند نفر دیگر انتقادهای بسیار خوبی داشتند که بعضاً به انتقادهای من و آقای مطهری هم شباهت داشت که از نکات درخور توجه این جلسه بود که ارزشمند است. به هر حال «عدالت» و «زندگی عادلانه» می‌تواند وجه مشترک همه نیروهای سیاسی باشد و این برخلاف سیاست‌های اقتصادی یا سیاسی خارجی است چون ممکن است در بحث‌های سیاسی خارجی یک جریان سیاسی مثلا به جنگ و یک جریان دیگر به مذاکره اعتقاد داشته باشد، فارغ از اینکه کدام جریان سیاسی درست می‌گوید، اما مشخص است دو نگاه کاملا متفاوت در این زمینه وجود دارد، ولی دربار «عدالت» همه تفاهم دارند. آقای اژه‌ای هم در این جلسه دو، سه سؤال خود را مطرح کرد که البته من برای آنها جواب دارم و پیش‌تر در روزنامه سلام مفصل نوشته‌ام. قطعاً خود ایشان هم برای آنها جواب دارد، ولی در عرصه جامعه خیلی‌ها به این سؤالات جواب‌های متفاوت می‌دهند که در هفته آینده جواب خودم به سؤالات را خواهم نوشت و توضیح خواهم داد که چگونه می‌توان گفت‌وگو و نظارت کرد و اصولا کار دستگاه قضا، فصل خصومت است یا احقاق حق؟ این مسئله، مسئله‌ای بسیار کلیدی است که توضیح خواهم داد و وظیفه دستگاه قضائی فصل‌خصومت با رویکرد احقاق حق است و نه احقاق حق که در اسلام هم چنین چیزی گفته نشده است. مشخص بود ایشان هم چنین دیدگاهی دارند، اما برخی معتقد هستند باید به‌جای دستگاه قضائی، عدلیه داشته باشیم. قانون باید عادلانه و اجرای آن نیز باید دقیق باشد.

فکر می‌کنید این‌گونه جلسات در نهایت باعث اتفاق‌های خاصی خواهد شد؟
تحول در دستگاه قضائی مستقل از نهادهای دیگر، بعید است. به‌رحال حدود ۴۰ سال است که این نهادهای مسیری ر طی کرده و به‌راحتی نمی‌توان آنها را تغییر داد و حتی اگر دستگاه قضائی هم به دنبال بهبود آسانی در این مسیر باشد، قطعاً نهادهای دیگر مقاومت خواهند کرد. بااین حال، من به قضیه این‌گونه نگاه نمی‌کنم، بلکه نگاه من این است که اگر قریب است چند کار خوب انجام شود، اشکالی ندارد و نمی‌خواهم خوب است و باید کمک کرد. مثلا آقای محسنی گفته‌اند که در چند وقت اخیر به تمام زندان‌ها سرکشی شده است؛ ببینید، ما باید خودمان را به جای زندانی نیز بگیریم، من خودم زندان بودم و می‌دانم اوضاع

ساز نوزدهم • شماره ۴۱۲۷ ژوئیه شوق

ادامه از صفحه اول

مدیریت بحران آب و فرونشست زمین در اصفهان

تولید و استفاده از سوخت‌های فسبیلی تا چهار برابر بیشتر از تولید انرژی‌های تجدیدپذیر به آب نیاز دارد. اگر ترکیب انرژی آینده سیاره مانند فعلی باقی بماند، برداشت از حوضه‌های آبی برای انرژی طی ۲۰ سال آینده می‌تواند صفر تا ۲۵ درصد افزایش یابد. مدیریت نادرست حوزه آبریز، اصفهان را از قطب کشاورزی به منطقه بحران‌زده تبدیل کرده است. در زمان تکمیل‌نبودن تونل سوم کوهرنگ یک سهم آب از اصفهان را به استان یزد، اختصاص دادند. تونل سوم کوهرنگ در دست بهره‌برداری کامل است و قرار است تا دی‌ماه ۱۴۰۰، با پمپاژ ۷۰ میلیون لیتر آب به اصفهان منتقل‌کند. خشک‌شدن تالاب گاوخونی یکی از نمادهای بحران محیط‌زیستی در اصفهان است. در تابستان ۱۴۰۰ رودخانه زاینده‌رود باید به‌صورت دائم جاری می‌بود که البته نبود- تا ظرفیت چاه‌های فلمن که ظرفیتی حدود سه‌هزارو ۲۰۰ لیتر در ثانیه داشته و تنها منبع چند دهه آب اصفهان بود- تا در دست رفته، نتواند بازگردد. در مرداد ۱۴۰۰ در مناطق شمالی و مرکزی شهر اصفهان در بیشتر ساعات آب قطع بود. مسئله بحران آب در اصفهان حاصل حدود ۶۰ سال سوءتدبیر و برنامه‌ریزی غلط در توسعه این شهر و استان است که فقط یکی از تبعات فوری آن کم‌آبی و البته نتیجه پایدار آن فرونشست زمین است. تدبیر جدی برای برنامه‌های راهبردی و درازمدت برای کاهش ریسک و مدیریت بحران در زمینه آب و فرونشست زمین لازم است.

مدیریت کرونا در ترازوی قضا

ه- در برزیل، مجلس سنا گزارش تحقیقات خود را به دادستان کل تسلیم کرده و ژائیر بولسونارو، رئیس‌جمهور این کشور، به دلیل سوءمدیریت بحران کرونا تحت پیگرد قرار گرفته و به ارتکاب ۹ جرم ازجمله فریب افکار عمومی و تحریک به ارتکاب جرم و حتی جنایت علیه بشریت، بی‌اهمیت جلوه‌دادن همه‌گیری، نادیده‌گرفتن توصیه‌های سازمان بهداشت جهانی و تعلل در اجرای اقدامات لازم برای جلوگیری از گسترش ویروس مثل استفاده از ماسک یا اعمال مقررات قرنطینه و تأخیر در خرید واکسن متهم شد. برزیل با بیش از ۶۰۰ هزار قربانی از نظر تعداد تلفات همه‌گیری کرونا دومین کشور جهان است؛ بنابراین علاوه‌بر بررسی عملکرد نهادهای دولتی و به‌خصوص شبکه بهداشت عمومی، از تعداد زیادی از مقامات ارشد ازجمله وزرای کابینه، رؤسای بیمارستان‌ها و حتی خانواده قربانان تحقیقات قضائی شده است. ۶- نمونه‌ها چند پیام دارد: اول اینکه دادخواهی تابو نیست؛ هرکس علیه هرکس می‌تواند دادخواهی کند. این دادخواهی می‌تواند متوجه حکمرانی باشد. نباید از دادخواهی هراسید. حکمرانی هم باید سعه‌صدر و تاب‌آوری پاسخ‌گویی و اتاق‌افکار عمومی داشته باشد. دوم، قرار نیست خدمت، خدمت و فداکاری مسئولان و کادر درمان دست‌کم‌گرفته شود. قرار نیست تحريم ظالمانه و نارسایی بود چه و مشکلات جدی کشور و مهاجرت‌های بی‌رویه پزشکی دانشگاه‌ستی حق همه بدون تبعیض و به‌صورت برابر است؛ حتی اگر از مقامات رسمی دادخواهی شود. نظام حقوقی ما ظرفیت ارزشمندی برای نظم‌خواهی دارد و لازم نیست دادخواهی به بیرون مرزهای کشور سوق داده شود. نباید این ظرفیت را مورد بی‌توجهی قرار داد. ۷- دادخواهی را محترم بشماریم. دولت بیگانه با مردم نیست. باید پاسخ‌گویی کشورها گزارش ملی درخصوص مواضعی که با منافع همگانی سروکار دارند، تدارک می‌بیند؛ نهادهای مستقل مدنی وارد گود می‌شوند و برای مردم و حکمرانان گزارشگری می‌کنند؛ نظیر آنچه ما در حادثه پلاسکو و سیلاب عید ۱۳۹۸ داشتیم. باید کشور را رشد دهیم و مردم را محرم بدانیم. دادخواهی کرونایی هم فرصتی برای رشد ساختارها و معیارهای مدیریت استانداردهای حکمرانی در بحران است و نباید از آن شانه خالی کرد یا آن را امنیتی تلقی کرد. به توسعه حکمرانی بر مدار ارتقای حقوق انسانی کمک کنیم.

حکایت این روزهای مادر ما!

برخلاف تصور برخی مسئولان محترمی که شاید یک کارگاه چندنفره را هم در زندگی‌شان اداره نکرده‌اند، امر تولید صنعتی مجموعه درهم‌پیدایی از ضرورت‌ها و مبنای فکری و تئوریک نرم‌افزاران‌ها عم از نحوه چیدمان و سیاست‌های کلان اقتصادی ون. تا ساختارهای عینی قابل رؤیت مانند سوله و ماشین‌آلات و تجهیزات و… است. این همه وقتی در خودرو با صنایع لوازم خانگی و… که جزهٔ صنایع مصرفی بادم‌اند یا «برند» یا همان چراکه این موضوع احساسات و باورها و انگاره‌های خاصی را در ذهن افراد برمی‌انگیزاند. فرض کنیم بنگاه‌های داخلی توانستند با فشار و دریافت انواع مشوق‌ها و ممنوعیت حضور بنگاه‌های رقیب در داخل و لطف و محبت مسئولان کشورهای همسایه، هم در داخل بازار را اشباع کنند و هم بیش از حال و گذشته اقدام به صادرات کنند. آیا هیچ فکر کرده‌اید که در نبود کیفیت مناسب و قابل اتکا و خدمات پس از فروش و… چه تالهِ و نقرین‌هایی به آسمان بلند می‌شود و نه فقط نام آن بنگاه ایرانی را بلکه در شرایط طبیعی و رقابتی می‌توانست از طریق همکاری با برنده‌های معتبر، بنگاه موفق‌تری شود، بدنام می‌کنیم.

ادامه در صفحه ۹